

Handreiking faculteiten: communiceren over online proctoring

Regina Stoutjesdijk (SAZ)

1. *Context: zorgen over inzet online proctoring bij studenten*

Met het geven van online onderwijs proberen we zoveel mogelijk de studievoortgang van studenten niet in gevaar te brengen en de kwaliteit van het onderwijs hoog te houden. Dat vraagt ten eerste en bovenal om vertrouwen in docenten en studenten. Om de waarde van onze diploma's onbetwist te laten zijn en blijven, is het daarnaast nodig om kwaliteitsborgen in te bouwen voor een veilige toetsafname. In normale omstandigheden wordt gebruik gemaakt van standaard toetsplekken. Die omgeving is goed getest en beveiligd, maar 100 % veiligheid is nooit te garanderen. Om in deze bijzondere omstandigheden de fraudegevoeligheid van toetsen ook zo veel mogelijk te beperken, zijn verschillende maatregelen mogelijk, zoals het herontwerpen van tentamenvragen of het beperken van de tijd om een toets te maken (zie punt 3).

In bepaalde situaties is echter meer nodig en kan gebruik worden gemaakt van online proctoring (online surveilleren). Voor de coronacrisis werd hier al op kleine schaal gebruik van gemaakt, bijvoorbeeld door internationale studenten of door studenten die hun studie combineren met topsport, maar de meeste studenten zijn hier onbekend mee. Nu onze universiteit, maar ook andere Nederlandse universiteiten, op grotere schaal online proctoring inzetten, leidt dat dan ook tot onrust onder studenten. Deze onrust is voornamelijk gericht op privacy aspecten, maar leidt ook tot zorgen dat het resultaat van de toets hier onder te leiden heeft, doordat studenten (meer) stress ervaren tijdens het maken van de toets, maar ook tot het gevoel dat de universiteit haar studenten niet vertrouwd. Om deze onrust te helpen wegnemen, of in ieder geval het begrip over het gebruik van online proctoring te vergroten, is goede communicatie richting studenten en docenten noodzakelijk. Met deze handreiking voor faculteiten worden daartoe een aantal handvatten geboden.

2. *Adresseer de zorgen van studenten expliciet*

Het waarborgen van de privacy is een zeer serieuze aangelegenheid en essentieel voor de inzet van online proctoring. Na een zorgvuldige procedure waarbij ook onze privacy officers betrokken zijn, heeft de Universiteit Leiden gekozen voor samenwerking met ProctorExam en Proctorio. Vervolgens zijn een aantal pilots afgenomen en blijven onze privacy officers ons adviseren. Studenten kunnen ervan op aan dat er heel zorgvuldig met hun persoonlijke gegevens wordt omgegaan en dat deze niet langer dan nodig worden bewaard.

Uit de aanhoudende onrust over online proctoring kan opgemaakt worden dat technische onderbouwingen alleen niet genoeg zijn om de zorgen en onvrede van studenten weg te nemen. Het vereist ook het bouwen van een brug om vertrouwen te wekken. Het is daarom belangrijk dat faculteiten richting studenten begrip tonen én begrip vragen voor de huidige crisissituatie en de afwegingen die daarin gemaakt zijn.

Een manier om dit te doen is een brief van het faculteitsbestuur aan studenten op de facultaire website te plaatsen of te mailen, waarin hun zorgen geadresseerd worden en duidelijk wordt

gemaakt waarom gekozen kan worden voor een dergelijke ongebruikelijke manier van toezicht. Docenten kunnen hier ook gebruik van maken in hun communicatie richting studenten.

Zie voor **een voorbeeld** de brief van de Faculteit Geesteswetenschappen aan studenten: <https://www.medewerkers.universiteit leiden.nl/mededelingen/2020/05/over-de-inzet-van-online-proctoring>

3. *Overweeg alternatieven voor het beperken van fraude bij online toetsen*

Voor alle alternatieve toetsen geldt dat privacy, vertrouwen, relevantie en kwaliteit belangrijke waarden zijn om rekening mee te houden. Gezien de inbreuk van online proctoring op de privacy van studenten, is het zaak om bij de beslissing over de inzet hiervan in eerste instantie andere maatregelen in de afweging te betrekken. Daarbij kan gedacht worden aan de volgende mogelijkheden:

- Beperk de mogelijkheden voor onderling overleg tussen studenten, voor samenwerking en voor het opzoeken van informatie: **herontwerp daarom je toetsvragen naar open vragen of essay vragen** (zie hoofdstuk 4 en Bijlage 2 van de Handleiding digitaal toetsen: <https://www.medewerkers.universiteit leiden.nl/vr/remote-teaching/tools-en-tips-voor-toetsen-op-afstand>), beperk de tijd om de toets te maken (houd een realistisch 'time slot' aan: bij voorkeur 1,5 uur – 2 uur) en verander de rangorde van toetsvragen per student of groep studenten.
- Communiceer duidelijk met studenten over de vorm, inhoud, timing en 'regels' van de alternatieve toetsvorm. Benoem expliciet aan het begin van de toets welke middelen (laptop, tablet en/of smartphone, eigen apparatuur, etc.) en bronnen zijn toegestaan om aan de toets te werken.
- Voorkom 'backtracking' (d.w.z. dat studenten kunnen terugbladeren in de vragen).
- Controleer altijd de identiteit van studenten voordat ze aan de toets beginnen. Dit gaat vooral op voor toetsen die buiten een online assessment tool afgenomen worden. Bij ProctoringExam is dit onderdeel van de procedure, bij mondelinge toetsen via videobellen is het zaak dat de student een identiteitsbewijs voor de camera ophoudt.
- Realiseer je dat het vrijwel onmogelijk is om te voorkomen dat toetsvragen na afloop van de toets bekend worden. Toetsvragen kunnen dus niet worden hergebruikt.
- Gebruik na afloop van de toets de mogelijkheid van plagiaatcontrole. De Universiteit Leiden gebruikt Turnitin dat beschikbaar is via Blackboard/Brighspace als Turnitin Assignment.

4. *Bereid studenten goed voor op een toets met online proctoring*

Online proctoring is voor het gros van de studenten een heel nieuwe ervaring en deze manier van toezicht houden brengt, zowel voorafgaand als tijdens het maken van de toets, onrust met zich mee. Extra aandacht voor het voorbereiden van studenten op het maken van een toets met online proctoring is daarom essentieel. Hieronder volgen manieren waarop dit vorm kan krijgen:

- Communiceer als docent helder over je overwegingen om voor online proctoring te kiezen en niet voor een ander type toets.
- Neem daarvoor een ruimere periode dan de minimale 5 werkdagen in acht. Dat verkleint de kans dat zowel student als docent op het laatste moment voor verrassingen staan.

- Zorg voor een goede voorlichting, zodat studenten een beter idee krijgen van wat het betekent om een toets met online proctoring te maken en daar al wat aan kunnen wennen. Daarvoor kan gebruik worden gemaakt van:
 1. Q&A's: <https://www.student.universiteitleiden.nl/vr/online-studeren-in-tijden-van-corona/studie-en-toetsen>
 2. Handleiding online proctoring voor studenten: <https://www.student.universiteitleiden.nl/binaries/content/assets/ul2student/vr/remote-study/manual-proctorexam.pdf>
 3. Instructievideo's van ProctorExam:
 - ProctorExam demo: [Online Proctoring](#)
- Wijs studenten op mogelijkheden om zelf de privacy inbreuk als gevolg van online proctoring te reduceren, bijvoorbeeld door het verplaatsen van de computer naar een neutrale ruimte, met een lege muur achter je en persoonlijke spullen zo veel mogelijk uit beeld te verwijderen.

5. *Verwijs naar de juiste kanalen indien studenten onoverkomelijke bezwaren hebben m.b.t. online proctoring*

De verwerking van persoonsgegevens is alleen toegestaan als daarvoor een wettelijke grondslag beschikbaar is. Voor het wetenschappelijk onderwijs baseert de Universiteit Leiden de verwerking van dergelijke gegevens op artikel 6.1(e) AVG: de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang op grond van de WHW. Voor andere vormen van onderwijs wordt aangesloten bij artikel 6.1(f) AVG: gerechtvaardigd belang. Dit betekent dat de universiteit de vrijheid heeft om op basis van de OER en de WHW een geschikte vorm van examineren aan te wijzen. Als besloten is dat dit online proctoring is, zal dit bindend zijn voor de studenten.

Hoewel de privacy van studenten bij het gebruik van ProctorExam en Proctorio goed geborgd is, kunnen in sommige gevallen privacy issues spelen. Studenten met privacy-bedenkingen kunnen *met vragen* terecht bij de functionaris voor de gegevensbescherming: privacy@bb.leidenuniv.nl. Studenten met onoverkomelijke privacy-bezwaren hebben *recht op bezwaar* op grond van artikel 21 AVG. Dit kan wanneer er naar het idee van de student specifieke omstandigheden zijn op grond waarvan zijn of haar privacybelang zwaarder zou moeten wegen dan de belangen van het College van Bestuur bij de keuze voor ProctorExam en Proctorio. Daarnaast heeft de student op grond van de AVG andere rechten waarop hij of zij – onder bepaalde voorwaarden – een beroep kan doen: het recht op inzage, het recht op wijziging van je gegevens wanneer deze feitelijk onjuist of onvolledig zijn, het recht op verwijdering, en het recht op beperking van de verwerking. Om deze rechten uit te oefenen kan de student contact opnemen met de functionaris voor de gegevensbescherming: privacy@bb.leidenuniv.nl.

Studenten mogen weigeren om deel te nemen aan de toets met online proctoring. Het is belangrijk de examencommissie van jouw opleiding daarvan zo snel mogelijk op de hoogte te brengen en te vragen om een alternatieve toets. Studenten moeten zich er wel bewust van zijn dat er niet in alle gevallen een online alternatief beschikbaar is en dat zij in dat geval zullen moeten wachten tot de toets weer op de campus afgenomen kan worden. Tegen deze beslissing van de examencommissie kan de student administratief beroep indienen bij het College van Beroep voor de Examens (artikel 7.61, lid 1, aanhef en onder e, WHW).